

CASTELLS CATALANS

Nom del castell: Millars
Data de construcció: segle XIV
Municipi: Madremanya
Comarca: Gironès
Altitud: 110 m
Coordenades: N 41 59 24.01073/ E 2 58 18.30308
Com arribar-hi: sortim de Madremanya per la carretera GIV-6701 en direcció a Corça, i entre els Km 9 i 10 prenem un trencall a l'esquerra que en ben poca estona ens du al castell de Millars.

Castell de Millars i Madremaña

El castell de Millars i la població de Madremanya tenen una història comuna durant l'època medieval, si bé el lloc i poblament de Madremanya té més antiguitat.

Madremanya, anomenada *Matremania* l'any 1035, té una església parroquial fortificada que data dels segle XII-XIV i conserva restes del recinte medieval emmurallat que fan que hagi estat declarada com a conjunt històrico-artístic.

El nom del lloc de Millars, situat a un quilòmetre escàs de Madremanya, va tenir diverses denominacions: *Villa Miliasa* (881), *Milars* (1065), *Mias* i *Milliare* (1279).

Segons Marquès Casanovas (professor del seminari de Girona i canonge de la catedral): «el fons del vall fou antigament un llac, el qual fou dessecat pels volts del segle X i a partir d'aleshores va ser construït el castell de de-

MILLARS

Fotos de Ricard Ballo

fensa i l'església de la seva dependència, Sant Iscle i Santa Victòria, de la qual hi ha notícies l'any 1387 sobre el modest temple que es trobava aleshores arruïnat. Una tomba al peu de l'altar mostrava el blasó dels senyors de Millars, consistent en camp d'or amb banda de güella acompanyada de dues espigues de mill del seu color natural, una a cada costat».

Del 1152 tenim notícies d'un Bernardo de Miars, i noranta anys després Berenguer de Miars, de la parròquia de Madremanya, prestà, per raó dels delme del lloc de Millars, homenatge al prelat gironí.

El castell (s.XIV) fou assaltat pels remences el novembre de 1485, i l'any 1671 consta anomenat el *castro de Millas* en terme parroquial de *Matremagna*.

L'antiguitat del castell, doncs, l'hem de situar en el segle XIV i conserva el pati d'armes, amplis salons i finestres gòtics del segle XV, partits en columnetes i capitells de fina elaboració. Actualment va ser propietat de Carles de Gomar qui es va encarregar de la seva restauració fins a l'estat actual.

Nota: per fer aquest escrit he recollit la major part de la informació històrica del Volum III de l'obra sobre els *Castells Catalans* publicada per l'editor Rafael Dalmau en la seva segona edició de l'any 1992.

Jordi Gironès Vilardebò
novembre de 2011